

Et post-vækst Europa er afgørende for at overleve og trives, lyder opfordring fra mere end 400 civilsamfundsgrupper og eksperter

Af:

Timothée Parrique

Kate Raworth

Vincent Liegey

Friends of the Earth Europe

European Environmental Bureau

European Youth Forum

Wellbeing Economy Alliance

Signeret af bl.a.:

Milena Buchs

Eloi Laurent

Ekaterina Chertkovskaya

Julia Steinberger

Camille Étienne

Federico Demaria

Nick Fitzpatrick

Olivier De Schutter

Giorgos Kallis

Robert Costanza

Jason Hickel

Dominique Méda

Adélaïde Charlier

Sandrine Dixson-Declève

Tim Jackson

De politiske ledere samles til endnu en konference i Europa-Parlamentet om, hvordan man kan bevæge sig "ud over væksten". Imens ser vi, de underskrivende akademikere og civilsamfundsorganisationer, den geopolitiske krise som en mulighed for at frigøre sig fra den socialt og økologisk skadelige vækstkonkurrence og i stedet omfavne et samarbejde om "wellbeing".

Der er intet empirisk grundlag for, at det er muligt at afkoble økonomisk vækst fra miljøbelastninger globalt eller i tilstrækkeligt omfang. Højindkomstlandenes stræben efter endeløs økonomisk vækst er problematisk, da det enten reducerer eller udligner de positive effekter fra miljøpolitikker. Det nuværende klimakaos og opløsningen af livets net, som vores samfund er afhængigt af, er en eksistentiel trussel mod fred, vand- og fødevarer sikkerhed og demokrati.

At avancere til en post-vækst økonomi er ikke kun nødvendigt for at sikre overlevelse, men også trivsel. Dette kræver en demokratisk planlagt og retfærdig nedskalering af produktion og forbrug, undertiden kaldet "modvækst", i de lande, der overskrider sine økologiske ressourcer. Dette er Europas globale fredsprojekt, fordi dets nuværende økonomiske vækst skaber konflikter både i og uden for Europa.

I højindkomstlande er et mindre økologisk fodaftryk ikke ensbetydende med dårligere levevilkår. Tilstrækkelighedspolitikker, der fokuserer på sparsommelighed, ressourcebegrænsning og nedsat arbejdstid, kan øge velfærden betydeligt og mindske miljøbelastningen og dermed skabe mulighed for bæredygtig velstand uden vækst.

For at sikre den højeste livskvalitet med det laveste fodaftryk må vi grundlæggende gentænke målene og reglerne for det økonomiske system. I en post-vækst økonomi vil det nuværende fokus på kvantitativ vækst blive erstattet af målet om at trives i en regenerativ og distributiv økonomi, der leverer kvalitativ velfærd ved at opfylde alle menneskers behov inden for rammerne af den levende planets midler - som uddybet i rammeværktøjet "Doughnut Økonomi".

Markederne har vist sig at være dårligt rustede til at træffe de mest afgørende beslutninger i vores samfund. For at økonomien kan tjene befolkningen og ikke omvendt, må befolkningen genvinde kontrollen over økonomien. For at ændre spillereglerne er vi nødt til at lære af eksisterende initiativer. F.eks. ved at opskalere modellen for non-profit-kooperativer i hele EU.

I lyset af disse presserende udfordringer og stimulerende muligheder opfordrer vi Den Europæiske Union, dens institutioner og medlemsstaterne til at implementere følgende:

1. **Europæiske institutioner for post-vækst:** Opret permanente strukturer i Kommissionen, Rådet, Parlamentet og i medlemsstaterne for at vurdere post-vækststrategier og -veje.
2. **En europæisk post-vækst Green Deal:** Udform et nyt flagskibsprogram, der er udformet omkring en tilgang om systemisk forandring, der stræber efter at skabe en blomstrende fremtid inden for planetære grænser med afvikling af vækst som en nødvendig overgangsfase mod en post-vækst destination.
3. **Post-vækst politikker** baseret på de fire principper om:
 - **Biokapacitet:** Udfasning af fossile brændstoffer, begrænsning af råstofudvinding og naturbeskyttelses- og genopretningsforanstaltninger for sunde og modstandsdygtige jorde, skove, marine og andre økosystemer. F.eks. en traktat om ikke-spredning af fossile brændstoffer, en lov om ressource-retfærdighed og resiliens, herunder et bindende mål for reduktion af det materielle fodaftryk og reel områdebaseret naturgenopretning.

- **Retfærdighed:** skattemæssige instrumenter til fremme af et mere lige samfund ved at udrydde ekstreme indkomst- og formueforhold samt super profitter. F.eks. en CO2-formueskat, både minimums- og maksimumsindkomster.
- **Wellbeing for alle:** sikret adgang til vigtig infrastruktur via en forbedret, økologisk følsom velfærdsstat. F.eks. universelle basistjenester (herunder menneskerettigheder til sundhed, transport, pleje, bolig, uddannelse, ligestilling mellem kønnene og social beskyttelse osv.
- **Aktivt demokrati:** borgersamlinger med mandat til at formulere socialt acceptable tilstrækkelighedsstrategier og styrke politikker baseret på økologiske grænser, retfærdighed og velfærd for alle og en stærkere rolle for fagforeninger. F.eks. et forum for lokale behov, klimakonventioner, deltagelsesbaseret budgettering.

Det er fem år siden, at den første "post-vækst"-konference fandt sted. Inden for civilsamfundet og den akademiske verden er de vækstkritiske idéer blevet stadig stærkere. De nærmere detaljer i disse idéer drøftes i Europa-Parlamentet og med Europa-Kommissionen lige nu. Der er videnskabelig viden og politisk indsigt til rådighed til at gøre ideerne om mod- og post-vækst til virkelighed. De kriser, vi står over for, er også muligheder for at skabe et nyt system, der kan sikre velfærd for alle, samtidig med at det giver mulighed for et blomstrende demokratisk liv og en langsommere, men mere behagelig levevis.

Referencer

1. Fitzpatrick, Nick, Timothée Parrique, and Inês Cosme. 2022. "Exploring degrowth policy proposals: A systematic mapping with thematic synthesis." *Journal of Cleaner Production* 365: 132764.
<https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2022.132764>
2. Fanning, Andrew L., Daniel W. O'Neill, Jason Hickel, and Nicolas Roux. 2022. "The social shortfall and ecological overshoot of nations." *Nature Sustainability* 5: 26-36.
<https://doi.org/10.1038/s41893-021-00799-z>
3. Kallis, Giorgos, Vasilikis Kostakis, Steffen Lange, Barbara Muraca, Susan Paulson, and Matthias Schmelzer. 2018. "Research On Degrowth." *Annual Review of Environment and Resources* 43: 291-316.
<https://doi.org/10.1146/annurev-environ-102017-025941>
4. Hickel, Jason, and Giorgos Kallis. 2019. "Is Green Growth Possible?" *New Political Economy* 25: 469-486.
<https://doi.org/10.1080/13563467.2019.1598964>
5. Hirvilammi, Tuuli, and Max Koch. 2020. "Sustainable Welfare beyond Growth." *Sustainability* 12(5): 1824.

<https://doi.org/10.3390/su12051824>

6. Hickel, Jason. 2020. "What does degrowth mean? A few points of clarification." *Globalizations* 18(7): 1105-1111.
<https://doi.org/10.1080/14747731.2020.1812222>
7. McGreevy, Steven R., Christoph D. D. Rupprecht, Daniel Niles, *et al.* 2022. "Sustainable agrifood systems for a post-growth world." *Nature Sustainability* 5: 1011-1017.
<https://doi.org/10.1038/s41893-022-00933-5>
8. Demaria Federico, François Schneider, Filka Sekulova, and Joan Martinez-Alier. 2013. "What is Degrowth? From an Activist Slogan to a Social Movement." *Environmental Values* 22(2): 191-215.
<https://www.jstor.org/stable/23460978>
9. Keyßer, Lorenz T., and Manfred Lenzen. 2021. "1.5 ° C degrowth scenarios suggest the need for new mitigation pathways." *Nature Communications* 12: 2676.
<https://doi.org/10.1038/s41467-021-22884-9>
10. Mastini, Riccardo, Giorgos Kallis, Jason Hickel. 2021. "A Green New Deal without growth?" *Ecological Economics* 179: 106832.
<https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2020.106832>
11. Vogel, Jefim, Julia K. Steinberger, Daniel W. O'Neill, William F. Lamb, Jaya Krishnakumar. 2021. "Socio-economic conditions for satisfying human needs at low energy use: An international analysis of social provisioning." *Global Environmental Change* 69: 102287.
<https://doi.org/10.1016/j.gloenvcha.2021.102287>
12. Creutzig, Felix, Leila Niamir, Xuemei Bai, *et al.* 2022. "Demand-side solutions to climate change mitigation consistent with high levels of well-being." *Nature Climate Change* 12: 36-46.
<https://doi.org/10.1038/s41558-021-01219-y>
13. Jackson, Tim, and Peter A. Victor. 2019. "Unraveling the claims for (and against) green growth." *Science* 366(6468): 950-951.
<https://doi.org/10.1126/science.aay0749>
14. Jackson, Tim. 2019. "The Post-growth Challenge: Secular Stagnation, Inequality and the Limits to Growth." *Ecological Economics* 156: 236-246.
<https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2018.10.010>
15. Walker, Christine Corlet, Angela Druckman, Tim Jackson. 2021. "Welfare systems without economic growth: A review of the challenges and next steps for the field." *Ecological Economics* 186: 107066.
<https://doi.org/10.1016/j.ecolecon.2021.107066>
16. Jackson, Tim, Peter A. Victor. 2021. "Confronting inequality in the "new normal": Hyper-capitalism, proto-socialism, and post-pandemic recovery." *Sustainable Development* 29(3): 504-516.
<https://doi.org/10.1002/sd.2196>

About the authors

Timothée Parrique

Author of "Ralentir ou périr" and "The political economy of degrowth", researcher at the School of Economics and Management of Lund University

Kate Raworth

Author of "Doughnut Economics", Sr Associate at Environmental Change Institute Oxford University, Professor of Practice at Amsterdam UAS

Vincent Liegey

Co-author of "Décroissance, Fake or Not", "Exploring Degrowth, a Critical Guide" and "Un Projet de Décroissance", Engineer & coordinator of Cargonomia, degrowth research & experimentation cooperative

European Environmental Bureau

Largest network of environmental citizens' organisations in Europe

Friends of the Earth Europe

World's largest grassroots environmental network

European Youth Forum

Biggest youth platform in the world

Wellbeing Economy Alliance

Global collaboration of organisations, alliances, movements and individuals

Underskrifter

1. European Environmental Bureau
2. Friends of the Earth Europe
3. European Youth Forum
4. Wellbeing Economy Alliance
5. The Club of Rome
6. International Society for Ecological Economics
7. Institute for Political Ecology
8. Commons Network
9. Economy for the Common Good
10. Degrowth in Action
11. European Policy Centre
12. Ecological Economics For All
13. US Society for Ecological Economics
14. Zero Waste Europe
15. Scientifiques en rebellion
16. WEAll Youth
17. Degrowth Collective
18. France Nature Environnement
19. Seas At Risk
20. SOMO
21. London Mining Network
22. Post Growth Institute; Southern Oregon University
23. Asociación Biodiversa
24. Steady State Manchester
25. Grands-Parents pour le Climat (Belgique francophone)
26. Equidad de Género: Ciudadanía, Trabajo y Familia
27. Fridays For Future South Tyrol
28. Climate Vanguard
29. Degrowth Movement Italy (MDF)
30. Les Amis de la Terre Belgique
31. ICLEI Europe
32. HERWIN
33. Vrede vzw
34. LEF/FGE
35. Focus Association for Sustainable Development
36. Policy Lab Slovenia
37. CIDSE
38. Cargonoma, Degrowth research and experimentation cooperative, Budapest

Civilsamfundsgrupper

39. Estonian Green Movement
40. Associazione per la decrescita
41. Danish Committee for Health Education
42. ZERO - Association for the Sustainability of the Earth System
43. Teater K
44. PowerShift e.V.
45. Amis de la Terre France
46. European Anti-Poverty Network (EAPN)
47. SOLIDAR
48. Foundation for the Economics of Sustainability
49. An Taisce - the National Trust for Ireland
50. Ecologistas en Acción
51. REScoop.eu
52. Youth for Climate Belgium
53. Poems for Parliament
54. Wellbeing Economy Lab
55. Canopea
56. Planet-N
57. EKO KROG Slovenia
58. CATAPA
59. Make Mothers Matter
60. European Society for Ecological Economics
61. Hot or Cool Institute gGmbH
62. Zero waste Žalec
63. SDG Watch Europe
64. Good4Trust.org
65. Ekumenická akademie (Ecumenical Academy)
66. Electra Energy Cooperative
67. WFTO- Home of Fair Trade Enterprises
68. Platform for Social Housing
69. CONCORD Europe
70. tools for good
71. Re-set: platform for socio-ecological transformation
72. EUROSOLAR Catalunya
73. Parma Sostenibile
74. Přátelé přírody /Friends of Nature
75. EUROSOLAR.CZ
76. Benzyme Ventures
77. Ultra sieste
78. Zsámboki Biokert Hungary

Åbent brev offentliggjort over hele Europa på første dag af Beyond Growth konferencen (15. Maj 2023)

79. Bystro
80. Lipensko pro život, z.s.
81. TEREZA Educational Centre
82. Living Economies Forum
83. Fundación vanES Sabayes Spain
84. Polish Zero Waste Association
85. European Network Against Racism (ENAR)
86. Association For Promotion Sustainable Development
87. The Social Guarantee
88. Sistema B
89. Green European Foundation
90. Stowarzyszenie Ekologiczne EKO-UNIA
91. Bond Beter Leefmilieu (BBL)
92. Post Carbon Institute
93. Fundacja Kupuj Odpowiedzialnie (Buy Responsibly Foundation)
94. ClimaTalk
95. Limity jsme my
96. Sciaena
97. African Circular Economy Network (ACEN)
98. Green Economy Coalition
99. eco-union
100. Nonprofit Ventures
101. Rede para o Decrescimento
102. Alter Kapitał
103. Oikos - Think Tank for Socio-Ecological Change
104. ICLEI - Local Governments for Sustainability, Europe
105. Pro Natura - Friends of the Earth Switzerland
106. NaZemi
107. Hnutí DUHA- Friends of the Earth Czechia
108. REVO Prosperidad Sostenible
109. Wetlands International Europe
110. Amigos de la Tierra - Friends of the Earth Spain
111. Fundação Montescola
112. Friends of the Earth Cyprus
113. Friends of the Earth Estonia
114. Konsent z.s
115. Garden of Eden Projects Ireland
116. Nyt Europa
117. Arnika
118. Amigas da terra
119. Surfrider Foundation Europe
120. Friends of the Earth Ireland
121. Degrowth.info
122. ECOLISE
123. National Society of Conservationists - Friends of the Earth Hungary
124. Zero Waste Latvija
125. Jordens Vänner - Friends of the Earth Sweden
126. Population Matters
127. An Claiómh Glas
128. Tactic
129. greenskills
130. The Institute of Economics Zagreb
131. Sustainable Population Australia
132. Energy Cities
133. New Worlds Group
134. Landsrådet för Sveriges Ungdomsorganisationer
135. Local Futures
136. Youth and Environment Europe
137. Waag Futurelab
138. The Emergence Network
139. Women's International League for Peace and Freedom (WILPF)
140. Communal Forum on Climate Protection
141. Začni učiti!, z.s.
142. Vlaamse Jeugdraad
143. Aisthanoumai
144. Green Liberty Lithuania
145. Jesuit European Social Centre
146. Laudato Si Movement
147. Recycling Network Benelux Umweltdachverband
148. Friends of the Earth Malta
149. GLOBAL 2000 - Friends of the Earth Austria
150. Milieudéfense – Friends of the Earth Netherlands
151. Het Burgerparlement/Le Parlement Citoyen
152. NOAH – Friends of the Earth Denmark
153. Fridays For Future Austria
154. Syndicat Printemps Écologique
155. Za Zemiata – Friends of the Earth Bulgaria
156. Association Recherche et Expérimentation sur la Décroissance et la Transition
157. ACV - CSC
158. Observatoire de la Post-Croissance et de la Décroissance

Akademikere og eksperter

1. Timothée Parrique
2. Kate Raworth
3. Vincent Liegey
4. Olivier De Schutter
5. Milena Buchs
6. Ekaterina Chertkovskaya
7. Robert Costanza
8. Dominique Meda
9. Eloi Laurent
10. Giorgos Kallis
11. Federico Demaria
12. François Schneider
13. Eva Fraňková
14. Jason Hickel
15. Julia Steinberger
16. Sandrine Dixon-Decleve
17. Adélaïde Charlier
18. Camille Étienne
19. Tim Jackson
20. Nick Fitzpatrick
21. Vedran Horvat
22. Alexandra Köves
23. Tariq Al-Olaimy
24. Silvia Montagnani
25. Emma Marzi
26. Brototi Roy
27. Leonie Saleth
28. Marceau Challet
29. Merlin Keitz
30. Juan Pablo Arellano
31. Claudio Cattaneo
32. Nikola Lange
33. Martin Calisto Friant
34. Emily Meret Bankert
35. Emilie de Bassompierre
36. David Hofmann
37. Milica Kočović De Santo
38. Myriam Best
39. Daniele Vico
40. Lina Lefstad
41. Camilo Rodriguez
42. Matthieu Lietaert
43. Jean-Louis Aillon
44. Barry McMullin
45. Lucas Remue
46. Max Keijzer
47. Giuseppe Massaro
48. Lisette von Maltzahn
49. Lorenzo Velotti
50. Meera Ghani
51. Riccardo Mastini
52. Francesca Magnolo
53. Mladen Domazet
54. Mirjam Scholtens
55. Leila Siebke
56. Giacomo Luigi Delgado
57. Amelia Elvins
58. Martina Logi
59. Mathilde Dumoulin
60. Gabriel Fabre
61. Noémie Cadiou
62. Maiko Mathiesen
63. Kanika Prajapat
64. Till Kellerhoff
65. Claudia Fry
66. Christian Schulz
67. Aljoša Slameršak
68. Óscar Carpintero
69. Tommaso Brazzini
70. Jesus Martin Gonzalez
71. Mario Díaz Muñoz
72. Margarita Mediavilla Pascual
73. Elena Emrick-Schmitz
74. Nathalie Roy
75. Lukas Egger
76. Josephine Becker
77. Mario Pansera
78. James Scott Vandeventer
79. Fernando Andrés Sánchez González
80. Nika Grabar
81. Elena Hofferberth
82. Dan O'Neill
83. Aileen McLeod
84. Johana Waldhansová
85. Filka Sekulova
86. Gareth Dale
87. Anke Schaffartzik
88. Jakub Rok
89. Ivan Đula
90. Simone D'Alessandro
91. Doris Fuchs
92. Elke Weik
93. Max Koch
94. Benjamin Tyl
95. Arnaud Diemer
96. Petter Næss
97. Martin Fritz
98. Vasna Ramasar
99. François Briens
100. Adam Marshall
101. Predrag Momčilović
102. Elisabeth Skarðhamar Olsen
103. Adrien Plomteux
104. Alf Hornborg
105. Clément Choisine
106. Joseba Azkarraga
107. Christian Dorninger
108. Swyngedouw Erik
109. Thomas Smith
110. Hervé Corvellec
111. Eduardo Missoni
112. Manuela Zechner
113. Nina Isabella Moeller
114. Laura Rival
115. Ana Sofia Poças Ribeiro
116. Michel Pimbert
117. Tilo Meißner
118. Marion Real
119. Eric Ponthieu
120. Jennifer B. Hinton
121. Peter A. Victor
122. John Barry
123. Onofrio Romano
124. Katharina Richter
125. Katerina Brandes
126. Andri Werner Stahel
127. Oriana Rainho Brás
128. Jennifer Wells
129. Helmut Haberl
130. Rosemary Venn
131. Ben Purvis
132. Orsolya Lazányi
133. Benjamin Lowe

Åbent brev offentliggjort over hele Europa på første dag af Beyond Growth konferencen (15. Maj 2023)

134. Eeva Houtbeckers	182. Florian Polsterer	229. Beatriz Macchione Saes
135. Christopher Boyce	183. Patrick Canadas	230. Martin Frébourgfc
136. Ivan Murray	184. Cécile Renouard	231. Wolfgang Cramer
137. Ahac Meden	185. Guillaume Le Mailloux	232. Elsa Jourdain
138. Pat Devine	186. Tommaso Luzzati	233. Laura Schuft
139. Robert Winthrop	187. Marie Pratzer	234. Emil Weis Brix
140. Ester Galende Sánchez	188. Lucia Pezo Alvarez	235. Mohamed Amine
Boussejra
141. Toni Ruuska	189. Amandine Crespy	236. Cédric Sueur
142. Jamie Morgan	190. Riccardo Mastini	237. Malo Mofakhami
143. Richard Hull	191. Marta Conde	238. Viviane Baladi
144. Grégoire Wallenborn	192. Christophe Coillot	239. Mathias Rollot
145. Susan Paulson	193. Albin Emanuel Brattberg	240. Mathieu Chassé
146. Pasi Heikkurinen	194. Aiora Zabala	241. Florence Joly
147. Utkuhan Genc	195. Phedeas Stephanides	242. Ethemcan Turhan
148. Shivani Kaul	196. Sylvie Ferrari	243. Robert Wade
149. Alexander Paulsson	197. Patrizio Ponti	244. Joëlle Saey-Volckrick
150. Simon De Muynck	198. Nicola Countouris	245. Favry Anouk
151. Barbora Kleinhamplová	199. Halliki Kreinin	246. Jenny Ufer
152. Erik Gomez-Baggethun	200. Tomáš Imrich Profant	247. André Barata
153. Katherine Trebeck	201. Martin Cerny	248. Jérémie Cavé
154. Eirini Erifyli Tzekou	202. Arnošt Novák	249. Guillaume Mandil
155. Tomislav Medak	203. Fynn M. Schmidt	250. Janina Urban
156. Giulio Galdi	204. Melen Le Corre	251. Peter Doran
157. Barbara Smetschka	205. Eléonore Fauré	252. Iñigo Capellán-Pérez
158. Richard Wilkinson	206. Milica Kočović De Santo	253. Remi Douvenot
159. Kimberley Vandenhole	207. Lilli Möller	254. Tommaso Luzzati
160. Tom Bauler	208. Branko Ančić	255. Emilie Letouzey
161. Félix Garnier	209. Fernando A. Frechoso-
Escudero	256. Alex Myerson
162. Claire Roumet	210. Jean-Michel Hupé	257. Stefanie Gerold
163. Fabrice Flipo	211. Clelia Sirami	258. Péter Párdi
164. Jan Otto Andersson	212. Marc Deconchat	259. Nadia Johanisova
165. Kate Pickett OBE	213. Vanessa Lea	260. Marco Morosini
166. Kinga Kovacs	214. Julian Carrey	261. Julien Milanesi
167. Janne I. Hukkinen	215. Julien Gros	262. Cécile Barnaud
168. Solène Sureau	216. Mercier Manuel	263. Philippe Borsa
169. Julien Vastenaekels	217. Florian Debras	264. Marianna Joy
Coulentianos
170. Christian Kerschner	218. Guasch Cathy	265. Jean-Louis Martin
171. Jakub Kronenberg	219. Steffen Lange	266. Cédric Gaucherel
172. Nathalie Wergles	220. Beth Stratford	267. Jennifer Wilkins
173. Sara Pavesio	221. Odin Marc	268. Vincent Douzal
174. Ilona M. Otto	222. Karine Leblanc	269. Nicolas Bierne
175. Lucía Muñoz Sueiro	223. Marianne Blanchard	270. Alexandre Gondran
176. Antoine Tiberj	224. František Jelínek	271. Martine Antona
177. Benedikt Schmid	225. Ragueneau Olivier	272. Ganna Gladkykh
178. Xavier Gabet	226. Bob Wilson	
179. Laure Teulieres	227. Patrick Bresnihan	
180. Reynaud Christian	228. Inge Røpke	
181. Paul Sutton		